

K točki 1

Gradivo za 4. dopisno sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v februarju 2024

Zadeva: **Mnenje na predlog državnega prostorskega načrta – DPN za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj**

UVOD:

Ministrstvo za naravne vire in prostor je na spletni strani Vlade RS od 29. 1. do 29. 2. 2024 javno razgrnilo predlog DPN za 2 x 110 kV daljnovod od RTP Kočevje do RTP Črnomelj, informacija o tem in o javni predstavitvi, ki je bila 12. 2. 2024 v Kočevju in Črnomlju, je bila objavljena tudi na spletnih straneh obeh občin.

Predlog DPN je pripravljen na osnovi sklepa Vlade RS, ki je že 15. 9. 2016 potrdila predlagano varianto »severna A«, ki poteka (gledano iz smeri RTP Črnomelj) vzporedno s sedanjim 2 x 110 kV daljnovodom RTP Črnomelj – RTP Gotna vas (Novo mesto), med naseljema Sela pri Otovcu in Rožancem pa se odcepi pravokotno v levo in izza naselja Rodine in vrha hriba Čičapihl nadaljuje po kočevskem gozdu do občine Kočevje. V občini Črnomelj ta trasa poteka v ravninskem delu v dolžini 4 km, za tem pa še 2,5 km po hribovitem gozdnem območju, ostalih 28 km oz. čez 80 % trase poteka v občini Kočevje. Ta trasa oz. varianta je bila na drugem posvetu dne 8. 11. 2012 v Črnomlju na pobudo dveh prisotnih krajanov KS Talčji Vrh še popravljena tako, da se obstoječi in novi 2 x 110 KV daljnovod prestavita med zaselek User in naselje Lokve, s čimer se zagotovi največji možni odmik obeh daljnovodov od vseh obravnavanih variant (vsaj 100 m stran od bivalnih objektov, z izjemo nekaterih hiš v v naselju Svibnik, kjer je RTP Črnomelj v bližini tega naselja in so že sedaj okoli 40 m od RTP ali daljnovoda). S premikom obstoječega daljnovoda in podzemno izvedbo obstoječih 20 kV daljnovodov se tudi izboljša veduta na železniški viadukt Otovec.

Ministrstvo je občino v času javne objave (do 29. 2. 2024) zaprosilo, da skladno z določbami prvega odstavka 96. člena Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3), poda svoje mnenje na predlog DPN. V mnenju občina ugotavlja skladnost z občinskimi predpisi, lahko pa v njem poda projektne in morebitne druge pogoje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Občina v mnenju (osnutek v prilogi 1) ugotavlja, da je poseg skladen z občinskimi prostorskimi akti, ker pa naš občinski prostorski načrt dopušča gradnjo čebelnjakov, krmišč, staj, rastlinjakov, lovskih prež in opazovalnic smo dodali pogoj, da se do izgradnje daljnovoda ti objekti lahko postavijo tudi znotraj območja DPN. Območje DPN je namreč širše od območja omejene rabe, ki bo točno locirano in določeno s projektno dokumentacijo, zato bi bila omejitev kakršne koli gradnje pretirana.

V zgoraj navedenem mnenju občine ni mogoče pisati drugih pogojev, ki niso določeni v predpisih, zato bodo morebiti sprejeti sklepi občinskega sveta, ki jih predlagam, posredovani vsem pristojnim v posebnem dopisu.

DOSEDANJI POSTOPKI DO PRIPRAVE PREDLOGA DPN:

POBUDA ZA DPN IN IZBIRA VARIANTE

Pobuda za pripravo DPN je bila, na naše večletno opozarjanje na zanesljivo in stabilno oskrbo Bele krajine z električno energijo, objavljena 30. 2. 2012 na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor ter na naši spletni strani. Ker pa ni bilo od 1. 2. do 7. 2. 2012 nobenega odziva na to pobudo, smo se z ministrstvom dogovorili, da se izvede javni posvet o pripravi DPN, ki je bil 19. 9. 2012.

Na posvetu sta bili predstavljeni dve osnovni varianti (južna in severna), ki imata vsaka še pod varianto poteka v naši občini. O posvetu, na katerem je bila predlagana še dodatna varianta (za CI sporna Severna A trasa) so poročali na spletni strani TV Kočevje.si in na Planet Siol.net ter v Dolenjskem listu (27. 9. 2012), mi pa smo poslali Poročilo o posvetu takoj po prejemu vsem tangiranim KS po e-pošti, 4. 10. 2012. Poročilo smo objavili tudi na naši spletni strani.

Ker je bila na prvem posvetu predlagana dodatna (pod)varianta, smo se z MzIP dogovorili za ponovno predstavitev, za obveščanje nismo imeli posebnega dogovora. Tako je občina spet 25. 10. 2012 objavila obvestilo na spletni strani in obvestila vse tangirane KS po e-pošti **s prošnjo, da obvestijo svoje krajanje**. Na sam dan posveta, to je 8. 11. 2012 smo **še 1 x po e-pošti** spomnili KS na predstavitev. MzIP vabila na ponovni posvet ni objavil v Belokranjcu, ker v tistem času le ta ni izšel. O ponovnem posvetu je poročal Radio Krka, obvestilo **o dogodku in predlogu nove trase** pa smo poslali po e-pošti praktično vsem medijem. Poročilo o posvetu smo prejeli 13. 11. 2012, še isti dan smo ga poslali po e-pošti tangiranim KS ter v objavo na našo spletno stran. Ker je bilo do tu glede izbire variante trase daljnovoda vse »čisto«, smo vsi, ki smo v postopkih sodelovali, lahko sklepali, da je varianta najbolj primerna in tudi družbeno sprejemljiva in je bila kot taka tudi predstavljena v dokumentaciji.

Očitki glede zavajanja, manipulacij in odvzemu vsake možnosti sodelovanja ter družbene nesprejemljivosti, ki so navedeni v priloženem odzivu KS Talčji Vrh, KS Petrova vas, CI proti severni A trasi daljnovoda in Proteus z dne 14. 2. 2024 (priloga 2), so neutemeljeni. To lahko trdimo tudi na osnovi sodbe v imenu ljudstva Upravnega sodišča z dne 17. 1. 2017, ki je zavrnilo pritožbo devetih krajanov Lokev, Sel pri Otovcu in Rodin, ker ni ugotovilo kršenja ustavnih pravic. To sodbo je potrdilo Vrhovno sodišče in je postala pravnomočna 6. 9. 2017.

Na osnovi pravnomočne sodbe in sklepa Vlade RS o izbir variante se je postopek izdelave in sprejema DPN lahko nadaljeval.

PRIPOMBE IN SMERNICE OBČINE ZA PRIPRAVO DPN

Na dodatno varianto, ki je bila po drugem posvetu še optimizirana (star in nov 110 kV DV se prestavi na drugo stran zaselka User, ker gre obstoječi DV manj kot 15 m od najbližje hiše), smo **28. 11. 2012 prejeli e-pošto s pripombami krajanov Sel pri Otovcu**.

Že pred tem smo v smernicah za izdelavo DPN predlagali, da se upošteva pripombe krajanov s posvetov in se namesto 20 kV daljnovodov izvede podzemne kablovode. O zahtevi po izvedbi 110 kV kablovodov pa smo prvič seznanjeni s temi pripombami krajanov Sel pri Otovcu, v nadaljevanju pa so isto po javni razgrnitvi in obravnavi študije variant in okoljskega poročila (16. 4. 2014) zahtevali še ostali (CI proti severni A trasi daljnovoda, KS Talčji Vrh, KS Petrova vas in Društvo Proteus).

Zaradi odločnega nasprotovanja CI proti severni A trasi daljnovoda smo pripravljavcu in investitorju predlagali, da se na območju, kjer se trasa najbolj približa poselitvi, izvede daljnovod v podzemni izvedbi.

Ker nismo bili uslišani, je bil 4. 3. 2015 izvedena ponovna predstavitev študije variant in okoljskega poročila, ponovno je bila podana zahteva po družbeno sprejemljivi varianti, ki je od gozdnega roba do RTP Črnomelj izvedena v kabelski (podzemni izvedbi).

Zaradi tega je investitor pripravil elaborat (izvleček v prilogi 3), v katerem je preverjal možnost izvedbe kablovoda v več variantah, vendar je pri vseh ugotovil, da ekonomsko in tehnično niso upravičene. Da zaradi vpliva elektromagnetnih sevanj - EMS daljnovoda na človeka kablovod ni upravičen, je mogoče sklepati iz predavanja Zveze ekoloških gibanj Slovenije dne 8. 12. 2014, kjer je bil ne glede to, da se predpisana jakost EMS pri 110 kV Daljnovodu doseže že na odmiku od 12 – 15 m (10 mikro Tesla) od daljnovoda, predlagano, da se zaradi varnosti in še ne povsem raziskanega vpliva EMS na človeka, upošteva odmik vsaj 95 m od bivalnih objektov. Na tej oddaljenosti pa je EMS, ki pada s kvadratom razdalje, vsaj 40 x manjše kot je predpisano! Z varianto severna A trasa se je odmike bivalnih objektov povečalo na čez 100 m.

Kljub vsem predlogom in smernicam občine ter zahtevam in protestom CI, je Vlada RS izmed obravnavanih variant potrdila severno A varianto daljnovoda, s potrditvijo na obeh sodiščih pa je po našem mnenju ta zadeva zaključena.

NADALJEVANJE POSTOPKOV:

Po prejemu vseh mnenj na predlog DPN se bo le ta sprejel na Vladi RS z uredbo po tem, ko bo za to pridobljeno pozitivno mnenje projektne skupine in pridobljeno mnenje o sprejemljivosti vplivov na okolje, predvidoma v juniju 2024.

Od tu naprej je na vse odvisno od investitorja, Elektro Ljubljana d.d., ki mora zagotoviti še projektno dokumentacijo za gradbeno dovoljenje in za izvedbo, pridobiti mora tudi okoljevarstveno soglasje ali odločbo v predhodnem postopku po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, urediti lastništva in zagotoviti izgradnjo. Ocenjujemo, da je za to potrebno najmanj 5 let, četudi investitor zagotovi sredstva, bo težko pred l. 2030 nova 110 KV povezava v obratovanju.

Smatramo, da vztrajanje na zahtevi po izvedbi enega ali celo dveh dvosistemskih 110 kV daljnovodov v dolžini okoli 4 km, za kar investitor kakor tudi pristojna ministrstva ne vidijo nobene (zakonske) potrebe, samo odloži projekt v nedoločeno prihodnost. Ker pobude za izvedbo podzemnega dela daljnovoda ne bo dal nihče, se ne bo nič dogajalo, a že v tem postopku je bilo izgubljenih skoraj 10 let. Seveda pa je treba opozoriti, da tudi izvedba kablovoda za 2 x ali celo 4 x 110 kV (izkop za en dvosistemski 110 KV daljnovod v širini okoli 5 m in globini vsaj 1,5 m) ni brez vplivov na okolje, še posebej na našem kraškem območju, kjer imamo podzemne vode, izvire, kaverne, jame, v njih pa med drugim prebiva tudi človeška ribica, mogoče tudi izredno redka črna človeška ribica, ki so jo do sedaj našli samo na območju Doblič, Jerneje vasi Blatnika, Kanižarica, Svibnika in Jelševnika, lahko pa da živi tudi v plitvem krasu (izviri, jame in bruhalniki) v okolici Tuševega Dola (Sihorna), Zajčjega Vrha in Dolnje Pake (Brežiček), Talčjega Vrha (Stobe), Otovca (Otovski breg),...

Ker v občini in širše v Beli krajini nujno potrebujemo zanesljivo oskrbo z električno energijo, da se lahko obdržimo in razvijamo, predlagamo, da se s sprejemom DPN nadaljuje, pri čemer pa se dopušča možnost izboljšav, ki bi sledile najboljšemu oz. zadnjemu stanju tehnike na tem področju.

PREDLOG SKLEPOV:

1. **Občina Črnomelj ob upoštevanju pripombe glede možnosti postavitve nekaterih objektov do izgradnje daljnovoda, daje pozitivno mnenje k trasi DPN (priloga 1).**
2. **Občina Črnomelj zahteva, da investitor zagotovi pošteno izplačilo služnosti in odškodnin lastnikom parcel, po katerih gre daljnovod in dostopne ceste.**
3. **V primeru, da se pri podrobnejšem načrtovanju, po sprejemu uredbe o DPN, pridobijo tehnične rešitve, ki so primernejše z oblikovalskega, energetskega in okoljevarstvenega vidika, ki upoštevajo zadnje stanje tehnike in omogočajo gospodarnejšo rabo prostora, se pristopi k spremembi DPN-ja v tem delu.**

Pripravil:
Vinko Kunič,
podsekretar v projektni pisarni

Predlagatelj:
Andrej Kavšek
župan

Številka: 35001-42/2005
Datum: 23. 2. 2024

Priloge:
- Priloga 1 - Mnenje na predlog DPN
- Priloga 2 - Odziv na javno predstavitev predloga DPN
- Priloga 3 - Študije severnih variant vkopa
- Priloga 4 - Dopis GZ DBK

Številka: 351-0016/2024-4
Datum: 23. 2. 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DIREKTORAT ZA PROSTOR IN GRADITVE
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

Zadeva: Mnenje k predlogu DPN za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj z dopolnjenim okoljskim poročilom

Občina Črnomelj je dne 25. 1. 2024, prejela poziv Ministrstva za naravne vire in prostor, direktorata za prostor in graditve, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, da skladno z določbami prvega odstavka 96. člena Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) poda mnenje k predlogu DPN za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj z dopolnjenim okoljskim poročilom.

Gradivo za pripravo mnenja je Občina prejela kot gradivo za javno objavo in javno predstavitev predloga DPN za 2 x 110 kV daljnovođa RTP Kočevje – RTP Črnomelj in sicer:

- Predlog državnega prostorskega načrta za 2 x 110 kV daljnovođa RTP Kočevje – RTP Črnomelj
- Strokovne podlage za izdelavo DPN za 2 x 110 kV daljnovođa RTP Kočevje – RTP Črnomelj
- Dopolnjeno okoljsko poročilo za DV 2x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj
- Povzetek za javnost
- Poljudni povzetek okoljskega poročila in
- Ostale strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve predloga DPN.
(Vse objavljeno tudi v prostorsko informacijskem sistemu)

1. Občina je gradivo pregledala z vidika upoštevanja Odloka o OPN (Ur. l. RS, št., 82/11, 105/11 – tehnični popravek, 49/16, 69/18 in 130/22 - v nadaljevanju: OPN) ter Odloka o občinskih cestah v občini Črnomelj (Ur. l. RS, 63/2023).
2. Zaradi poteka trase preko občinskih cest je potrebno v nadaljnjem projektiranju upoštevati Zakon o cestah (Ur. l. RS, št. 132/22 in 140/22 – ZSDH-1A) in Odlok o občinskih cestah v občini Črnomelj predvsem v smislu zadostnih odmikov od občinskih cest in zagotavljanju svetlega profila ceste pri vseh pogojih obratovanja in vzdrževanja daljnovođa.
3. Glede na zgoraj navedeno gradivo ugotavljamo, da je predlog DPN za 2 x 110 kV daljnovođa RTP Kočevje – RTP Črnomelj glede umestitve in drugih pogojev **skladen** z določili OPN.
4. Občina izdaja **pozitivno mnenje** k predlogu DPN za 2 x 110 kV daljnovođa RTP Kočevje – RTP Črnomelj.
5. Občina predlaga, da se predlog Uredbe o DPN za 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj v 38. členu dopolni skladno s podano Pripombo k predlogu Uredbe št. 351-16/2024-2, ki je bila v času javne objave, dne 13. 2. 2024, podana Ministrstvu za naravne vire in prostor, direktoratu za prostor in graditve.

Obrazložitev:

- Umestitev elektrovida 2 x 110 kV daljnovoda RTP Kočevje – RTP Črnomelj je skladna s kartografskim prikazom poteka predvidenega predmetnega elektroenergetskega voda v OPN občine Črnomelj.
- Gradnja gradbeno inženirskih objektov, kamor sodijo tudi daljinski (prenosni) elektroenergetski vodi – podrazred CC-SI 22140, je dopustna na območjih podrobne namenske rabe zemljišč po katerih poteka predvideni predmetni elektroenergetski vod in sicer E – območje energetske infrastrukture, PC – površine cest, SSs - urbana prostostoječa stanovanjska pozidava, K1 – najboljša kmetijska zemljišča, K2 – druga kmetijska zemljišča, Gg – gozd gospodarskega pomena, Gpn – gozd s posebnim namenom in PŽ – površine železnic.
- OPN v strateškem delu v 27. členu (oskrba z električno energijo) in 37. členu (splošne določbe za koncept razvoja mesta Črnomelj) določa, da se za zagotavljanje dvostranskega napajanja občine Črnomelj, kakor tudi Bele krajine zgradi daljnovod DV 110 kV Kočevje - Črnomelj, s katerim se zagotovita večja zanesljivost oskrbe ter možnost rezervnega napajanja.
- Z DPN so zagotovljeni pogoji iz 85. člena OPN (prostorski razvoj na varovanih območjih predvidene GJI), ki določa varovalni koridor, ki znaša vzdolž nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV, merjeno levo in desno od načrtovane osi voda 15 m.
- Z DPN so zagotovljeni tudi pogoji iz 95. člena OPN (varstvo pred elektromagnetnim sevanjem), ki določa minimalni potrebni odmiki od osi daljnovodov na višini 1 m od tal, v katere ni dopustno umeščanje objektov z varovanimi prostori (prostori v stanovanjih, v katerih se ljudje zadržujejo dlje časa npr. spalnice, dnevne sobe, otroške sobe, bivalne kuhinje ipd.), ki znašajo glede na vrsto oziroma tip daljnovoda 11–14 m na vsako stran nadzemnega daljnovoda za napetostni nivo 110 kV.

Iz predloženega gradiva za javno objavo in javno predstavitev predloga DPN za 2 x 110 kV daljnovoda RTP Kočevje – RTP Črnomelj izhaja, da bo predmeten DPN glede umestitve in drugih pogojev skladna z zgoraj navedenimi določili Odloka o OPN.

Pripravila:
Tina Rupar Kobe
občinska urbanistka

Andrej Kavšek
župan

Srečko Janjoš
višji svetovalec I

Poslati:
- naslovníku

KS Talčji Vrh

KS Petrova Vas

Civilna iniciativa

Društvo Proteus, Bela krajina

Datum: 14.2.2024

ODZIV

na javno predstavitev predloga državnega prostorskega načrta za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj

Dne 12.2.2024 ob 18:30 je bila v sejni sobi Občine Črnomelj javna predstavitev predloga Državnega prostorskega načrta za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj.

V tej fazi projekta je v obravnavi Severna varianta A načrtovanega daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj, ki je brez družbenega soglasja in je sporna iz več vidikov, ki smo jih obširno utemeljili v pripombah na študijo. Krajan, CI in Društvo Proteus smo v deset let trajajočem procesu razkrili, da je obravnavana varianta plod zavajajočega in nezadostnega informiranja ter manipulacije, s čimer je bila krajanom odvzeta vsaka možnost sodelovanja pri umeščanju, da so se pri ocenjevanju ustreznosti uporabljali subjektivni kriteriji, ki so temeljili na izmišljenem soglasju lokalnega prebivalstva, da se ni upoštevala obremenjenost okolja z obstoječo infrastrukturo s čimer bi nova trasa dodatno degradirala okolje, ki je izredno bogato po svojih naravnih, kulturnih in zgodovinsko tehničnih znamenitostih. Nesporno je obravnavana trasa od predlaganih, najdaljša, poteka po izredno zahtevnem terenu in predstavlja grob poseg v okolje.

Kljub številnim protestom, dopisom, podanim argumentom, predlogom izboljšav in peticijo s 400 podpisi krajanov je severna varianta A še vedno označena kot družbeno sprejemljiva, kar je do nas skrajno podcenjujoče, zavajajoče in nam vsem v posmeh.

Krajan, Ci in Društvo Proteus nikoli nismo nasprotovali gradnji projekta. Vzpostavili smo zgledno sodelovanje z vsemi KS in Občino in na našo pobudo so bila sklicana številna posvetovanja z namenom poiskati najustreznejšo in družbeno sprejemljivo varianto.

Dne 4. 3. 2015 so bili na Zboru občanov Obrtnem domu v Črnomlju sprejeti sklepi:

1. Vsi prisotni se strinjajo, da Bela krajina potrebuje zanesljivo oskrbo z električno energijo, kar zagotavlja povezava RTP Kočevje do RTP Črnomelj.
2. Investicijo je potrebno izvesti tako, da bo družbeno sprejemljiva.
3. Družbeno sprejemljiva je katerakoli varianta oziroma trasa, ki bo od gozdnega roba nad vinorodnim območjem do RTP Črnomelj izvedena podzemno (kablovod).
4. CI bo v sodelovanju z Občino pripravila izračun za delno izvedbo v kablovodu, pri čemer se zasleduje cilj, da se stroški investicije ne povečajo.
5. Pooblasti se predsednike svetov krajevnih skupnosti, CI in Proteus, da sodelujejo z Občino pri razgovorih s pobudnikom, koordinatorjem, investitorjem in izdelovalcem dokumentacije za družbeno sprejemljiv poseg v prostor.

6. Županja v primeru večjih stroškov delne izvedbe v kablovodu poskuša na Ministrstvu za gospodarski razvoj pridobiti sredstva za sofinanciranje projekta iz razpisa za Pokolpje ali drugih virov.

Na sestanku 18.3.2015 na Ministrstvu za okolje in prostor v Ljubljani je bilo sklenjeno:

1. DZPGS bo proučil možnosti za morebitno vključitev kabelskih odsekov v postopek optimizacije variant.
2. Investitor bo proučil gradivo, ki ga je na sestanku predala civilna iniciativa. Proučil bo tudi možnosti za potek posameznih odsekov daljnovoda v kabelski izvedbi in pripravil ustrezne izračune.
3. Izdelovalec ŠV bo proučil prostorsko umestitev kabelskih odsekov daljnovoda in optimizacije obstoječih variant v smislu manjše vidne izpostavljenosti.
4. Ministrstvo se zadalži za pripravo pregleda vplivov različnih scenarijev na časovnico izvajanja projekta.

Na sestanku na Občini dne 11.8.2015 ob pregledu elaborata Proučitev možnosti poteka posameznih odsekov daljnovoda kot podzemni vod, št.: ELR0-834/15 Elektra Lj o proučitvi tehnično tehnoloških optimizacij s ciljem doseganja družbene sprejemljivosti, smo ugotovili:

1. Elaborat je posredovan z dvomesečno zamudo v času dopustov (14.7.2015), zato ga ni bilo mogoče prej pregledati in podati pripombe. V pozivu MOP občini z dne 12.6.2015 je naveden rok za pripombe 10.7.2015, kar je pred prejemom gradiva!
2. Elaborat ni pripravljen skladno z dogovorom na sestanku 18.3.2015, ni nam poznano, ali je izdelovalec ŠV proučil prostorsko umestitev kablovodov in izbral optimalne variante (čim krajša in s tem cenejša trasa).
3. Elaborat je nepopoln in enostransko pripravljen. Potrebna je dopolnitev z upoštevanjem vseh stroškov investicije (tudi na preostalem delu, kjer ostane daljnovod nadzemen), stroške v življenjski dobi kablovoda in daljnovoda (sodobni kablovodi imajo življenjsko dobo 60 – 80 let in vedno manjše stroške vzdrževanja, kar je potrebno v elaboratu upoštevati).

Očitno je, da pri pripravljalcih elaborata ni obstajal resen namen, ki bi eventualno lahko pripeljal do konsenza.

Tehnološka rešitev s pokablivitvijo dela trase od gozdnega roba do RTP Črnomelj po najkrajši poti je na Zboru občanov v Obrtnem domu v Črnomlju dne 4.3.2015 ob prisotnosti krajanov vseh štirih krajevnih skupnosti, skozi katere so bile predstavljene variante tras daljnovoda, predstavnikov gospodarstva, občanov, svetnikov takratnega sklica Občinskega sveta in ostalih dobila široko podporo s konsenzom.

V razvojnem načrtu distribucijskega sistema električne energije, ki je bil sprejet 23.1.2023 in potrjen s strani Agencije za energijo, se DV 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj navaja kot dolgoročni načrt katerega gradnja se zaključuje po letu 2032. Argument za gradnjo omenjenega daljnovoda je višji nivo varnega in zanesljivega obratovanja 110 kV omrežja Bele krajine in s hkratnim pozitivnim vplivom na 110 kV omrežje Dolenjske ob zahtevnih obratovalnih stanjih z nižjo verjetnostjo nastopa. Izgradnja daljnovoda se časovno odmika predvsem zaradi izjemno zahtevnega terena, po katerem bi potekala trasa daljnovoda, in v odvisnosti od dejanskih potreb tega območja.

Glede na navedeno je časa za pripravo ustreznega in družbeno sprejemljivega projekta več kot dovolj. Argument, da v primeru zavrnitve sporne trase oz. predloga DPN, ne bomo dobili potrebnega daljnovoda je zato odveč.

Od Župana in Občinskega sveta, kot skupnih zastopnikov vseh krajanov ne glede na kraj bivanja v občini ali katerekoli druge okoliščine pričakujemo, da nas podprejo v prizadevanjih za skupno dobro. Od Ministrstva pričakujemo ustrezne družbeno sprejemljive sodobne tehnološke rešitve.

Ponovno poudarjamo, da smo krajan, CI in Društvo Proteus, vezano na severno A traso odločeni, da bomo za zaščito zdravja, naravnih, kulturnih in zgodovinsko tehničnih znamenitosti ter prijaznega življenjskega okolja uporabili vsa pravna sredstva.

Županu predlagamo, da ob podaji mnenja upošteva sklep občinskega sklepa Občine Črnomelj številka 350-2/2012-156 z dne 30.9.2016.

KS Talčji Vrh, Sonja Fazlić

KS Petrova Vas, Anton Plut

Civilna iniciativa, Tomaž Adlešič

Društvo Proteus, Bela krajina, Blaž Heij

Prejemniki:

- Župan Občine Črnomelj, g. Andrej Kavšek (kabinet@crnomelj.si)
- Občinski svet Občine Črnomelj (obcina@crnomelj.si)
- Občinski svet Občine Črnomelj, Odbor za turizem in varstvo okolja, ga. Vesna Fabjan (obcina@crnomelj.si)
- Občinski svet Občine Črnomelj, Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo, g. Samo Kavčič (obcina@crnomelj.si)
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor in graditev (gp.mnvp@gov.si)
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direktorat za prostor in graditev, ga. Barbara Perovič (barbara.perovic@gov.si)
- Elektro Ljubljana, ga. Darija Rus Jamnik (darija.rus-jamnik@elektro-ljubljana.si)
- Ljubljanski urbanistični zavod, d. d., g. Marko Fatur (marko.fatur@luz.si)

Priloga:

Sklep Občinskega sveta Občine Črnomelj številka 350-2/2012-156 z dne 30.9.2016

OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET
8340 Črnomelj, Trg svobode 3
Tel. (07) 306-11-00, faks (07) 306-11-30
e-pošta: obcina.crnornelj@siol.net

Številka: 350-2/2012-156

Datum: 30.9.2016

Na podlagi 7. in 16. člena Statuta Občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 83/11 in 24/14) je Občinski svet občine Črnomelj na svoji 15. redni seji, dne 29.9.2016 sprejel naslednji

SKLEP

Občinski svet občine Črnomelj zaradi neprisotnosti pristojnih služb ni razpravljajal o aktivnostih priprave državnega prostorskega načrta (DPN) za 2 x 110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj, je pa o navedeni problematiki podrobno seznanjen iz gradiv in razprav prejšnjih sej občinskega sveta.

Občinski svet občine Črnomelj zato ponovno zahteva, da Vlada RS preko pristojnih ministrstev ponovno prouči najustreznejšo varianto za daljnovod in izdela predlog poteka posameznega odseka daljnovoda kot podzemni vod (cca. 4,2 km) od gozdnega roba do RTP Svibnik.

Županja
Mojca Čemas Stjepanovič,
univ. dipl. ekon.

Dostaviti (po e-pošti):

- Vlada RS
- Ministrstvo za okolje in prostor
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Elektro Ljubljana
- LUZ, d.d.
- KS Talčji Vrh
- KS Petrova vas
- v zadevo

Študije severnih variant vkopa

- Leta 2015 je bila narejena **študija variant 5. vkopov** na osnovi predlogov civilne iniciative.
- **V kamniti teren še niso delali vkopa 110 kV kablovoda.** Potreben je globji vkop in več materiala. Po Avstrijskih podatkih je ta varianta dražja 2x.
- Za zasutje kablovoda se priporoča izbira materiala s toplotno upornostjo, ki je manjša od 0,9 K·m/W. S stroškovnega vidika predstavlja najoptimalnejšo izbiro **kremenčev pesek čim manjše** granulacije. Zbitost zasipnega materiala mora biti čim večja. V posebnih primerih, **kjer obstaja nevarnost spiranja in odnašanja zasipnega materiala, je možno uporabiti tudi suhi beton.**
- Poklabitev se ne dela tam kjer je mogoče zagotoviti zadosten odmik od stanovanjskih hiš. Pri nas je najmanjši odmik 95m, zahtevan pa je 15m.
- Iz analize stroškov vkopa variant, ki je bila narejena 2015 je vidno, da **služnost in odškodnine plačujejo povprečno po 3€/m²** (danes prej več, ker to je iz leta 2015).
- Delovni pas - degradacija prostora pri polaganju (širina trase do 15 m).
- Trasa v obratovanju v varovalnem pasu 6 m dovoljuje samo travnato rastje, objekti (tudi kozolci) in ostalo rastlinje niso dovoljeni.

Študije severnih variant vkopa

- Izredno zahtevna gradnja na nizkem krasu, kjer izgradnja poveča ranljivost okolja in **občutljiv habitat Človeške ribice**.
 - Kablovod je občutljiv na zemeljske premike in udore, ki jih je na nizkem krasu veliko.
 - Lahko naletimo na kraške jame in udore... Odnášanje materiala za zasip, ki mora biti majhne granulacije...
-
- **Predlagamo, da izdamo sledeče mnenje:**
 1. Občina Črnomelj daje pozitivno mnenje k trasi DPN
 2. Zahtevamo, da investitor zagotovi pošteno izplačilo služnosti in odškodnin lastnikom parcel po katerih gre daljnovod
 3. V primeru, da se pri podrobnejšem načrtovanju, po sprejemu uredbe, pridobijo tehnične rešitve, ki so primernejše z oblikovalskega, energetskega in okoljevarstvenega vidika, ki upoštevajo zadnje stanje tehnike in omogočajo gospodarnejšo rabo prostora, se pristopi k spremembi DPN-ja v tem delu.

Skupaj z izbrano traso so upošteevane naslednje izboljšave na obstoječih daljnovodih:

- V območje predmetnega DPN se, vzporedno k načrtovanemu DV, prestavi tudi obstoječi 110 kV daljnovod Hudo–Črnomelj, tako se odmakne obstoječi daljnovod od zaselka User na oddaljenost 112 m.
- Obstoječi 20 kV daljnovod, ki poteka med naseljema Otovec in User, bo izveden kabelsko. Tako bo s prestavitvijo obstoječega 110 kV daljnovoda in pokablitvijo obstoječega 20 kV daljnovoda zmanjšan vpliv na bivalne objekte ter tudi na objekte in območje kulturne dediščine (območje cerkve sv. Jerneja in območje železniškega viadukta).
- Načrtovani so stebri v zeleni barvi, da se zmanjša vidnost trase.

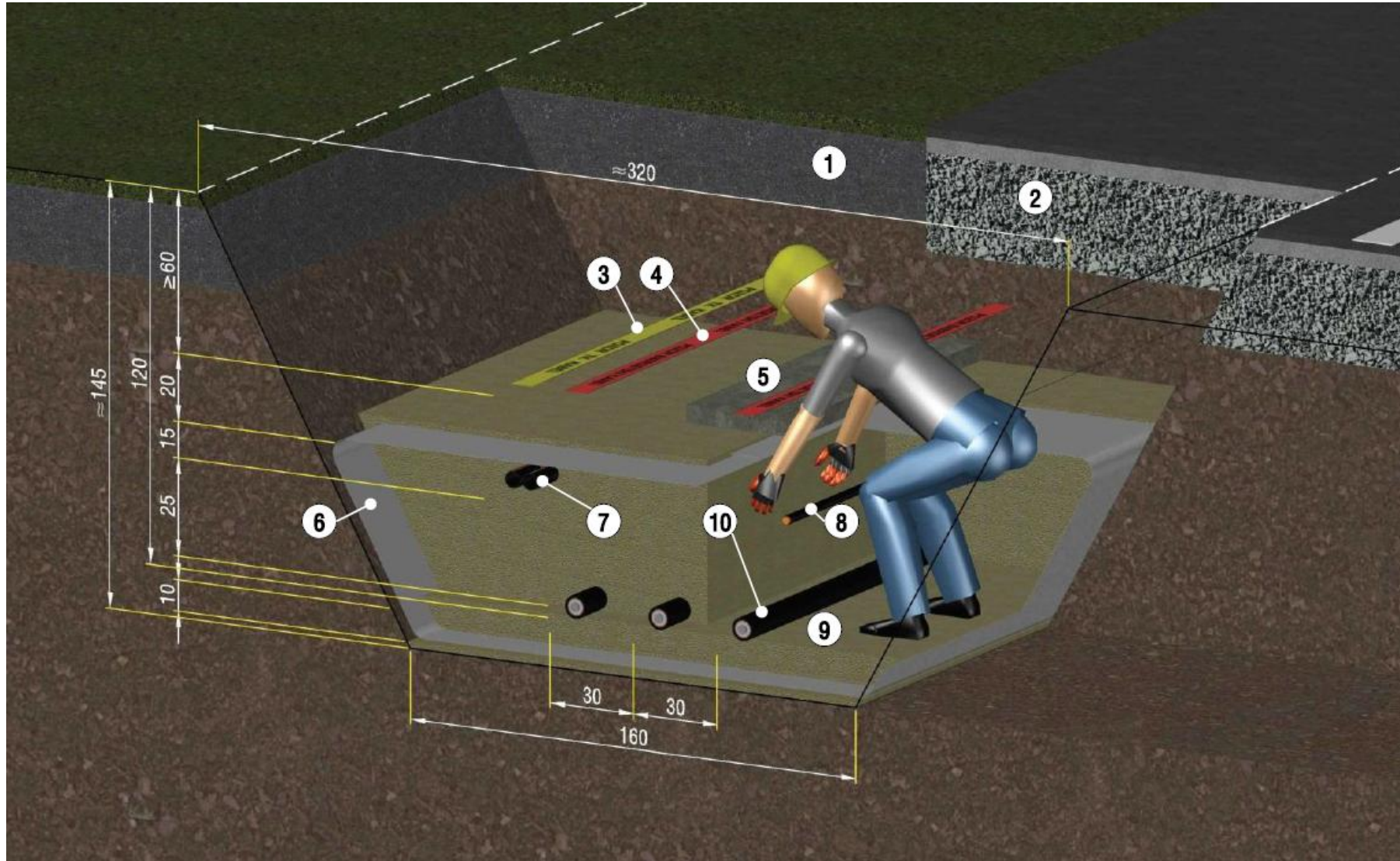
Vrednostna primerjava kablovod – daljnovod v Avstriji

Sie verstehen sich jeweils für 2-systemige Leistungsausführung:

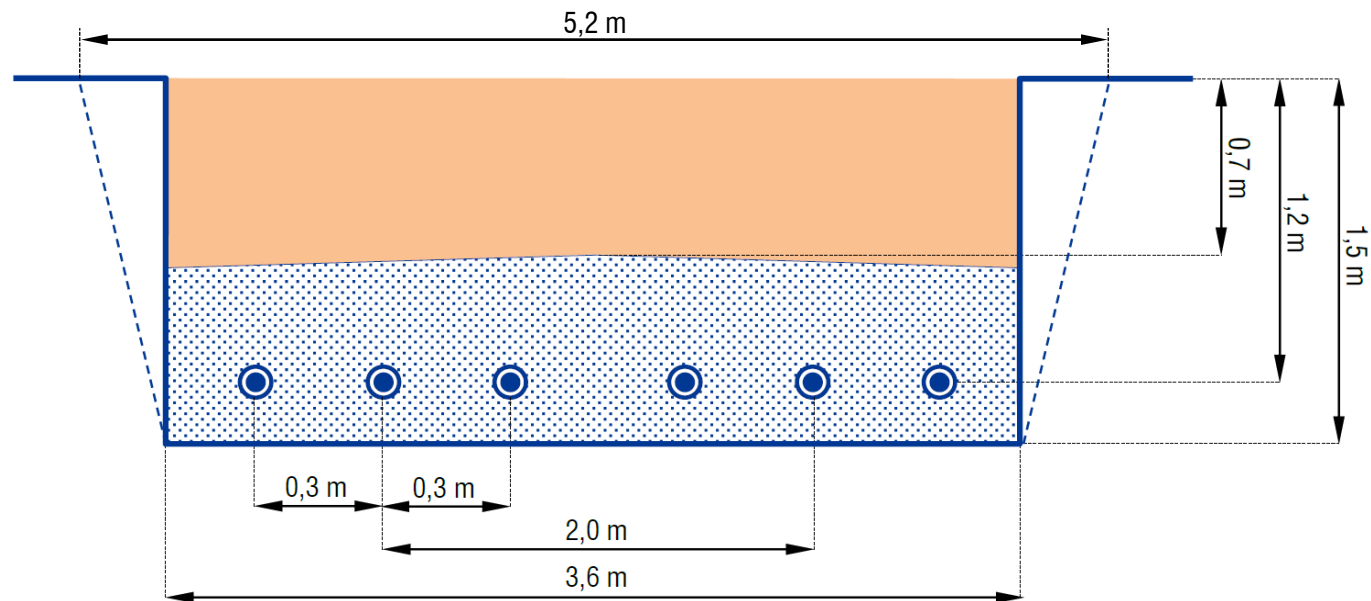
- Erdkabel bei günstigen Verlegebedingungen: 1.250.000 €/km
- Erdkabel bei aufwendigen Verlegebedingungen: 2.500.000 €/km
- Freileitungen: 650.000 €/km

Vir: Öesterreichs Energie, Brahmsplatz 3, A-1041 Wien, 13. Oktober 2020

Prerez vkopa – zemljina

Prerez vkopa – zemljina

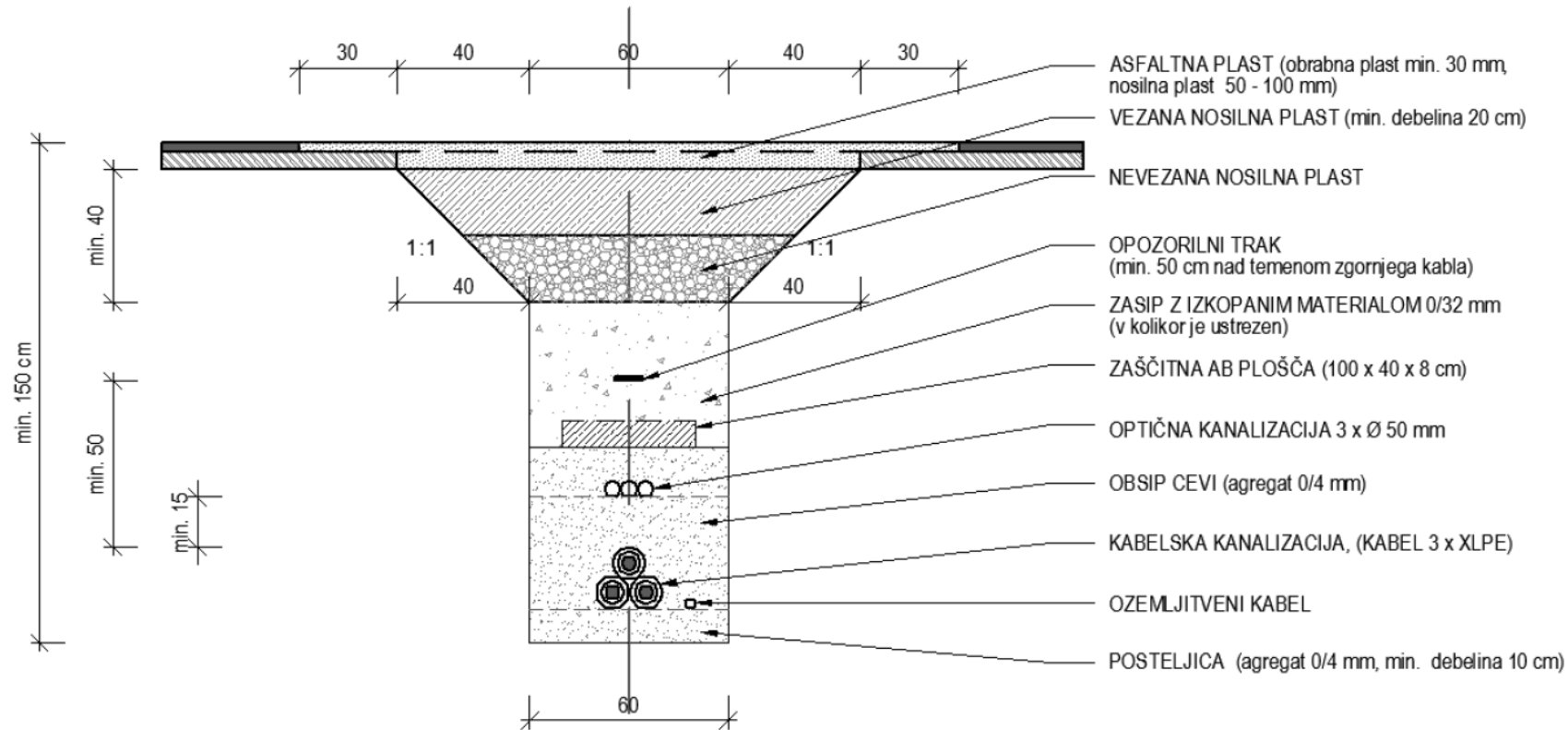
Slika 4: Profil dvosistemskega 110 kV kablovoda pri polaganju paralelno neposredno v kabelski jarek

Tabela 8: Širine kabelskega jarka in prizadetega območja pri izgradnji 110 kV kablovoda pri polaganju v ravnini in trikot ter količine izkopenega in zasipnega materiala za izvedbo kabelske posteljice.

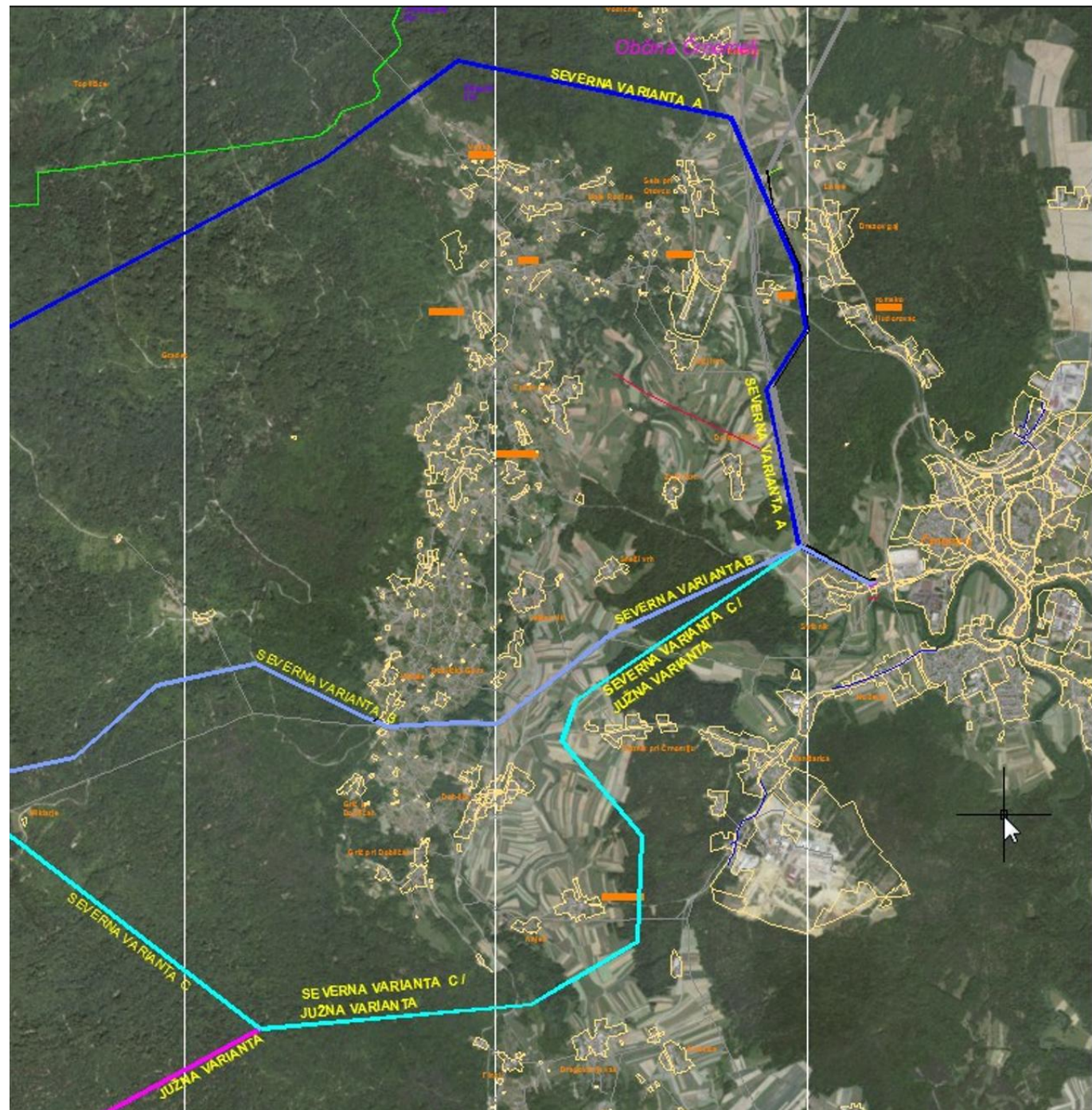
Število sistemov	Okvirni izkop [m ³ /m]	Dno kabelskega jarka [m]	Posteljica [m ³ /m]	Prizadeto območje [m]
1×110 kV	3,5	1,6	0,75	10
2×110 kV	5	3,6	1,7	12
1×110 kV TRIKOT	1,5	0,7	0,5	8
2×110 kV TRIKOT	3	1,4	1,25	10

Primer prerez vkopa - zemljina

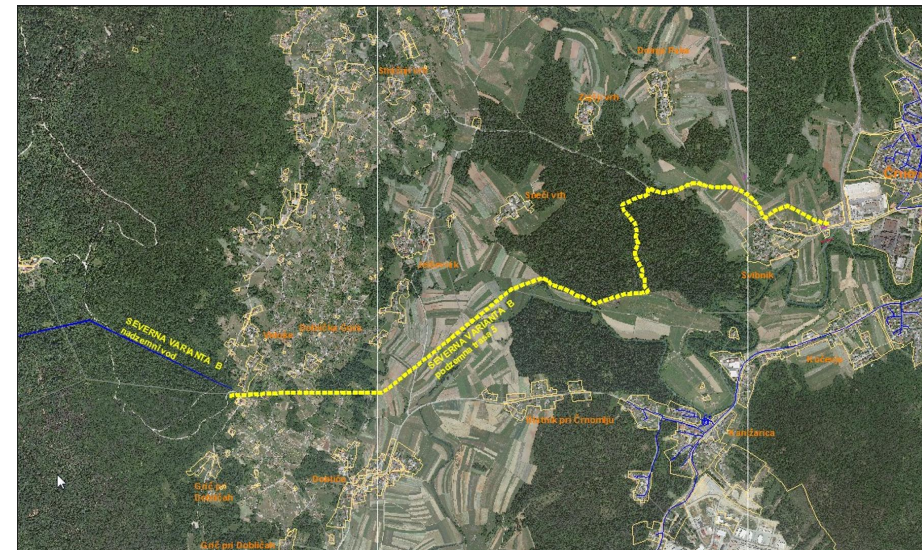
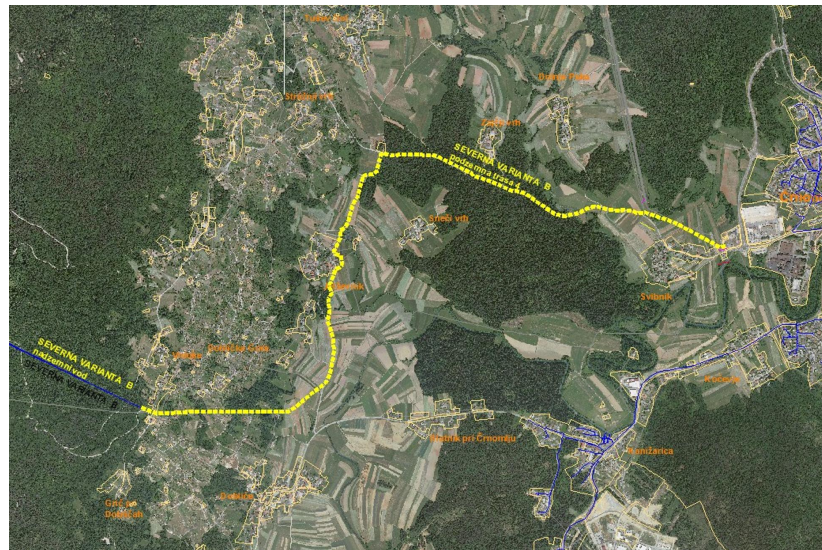
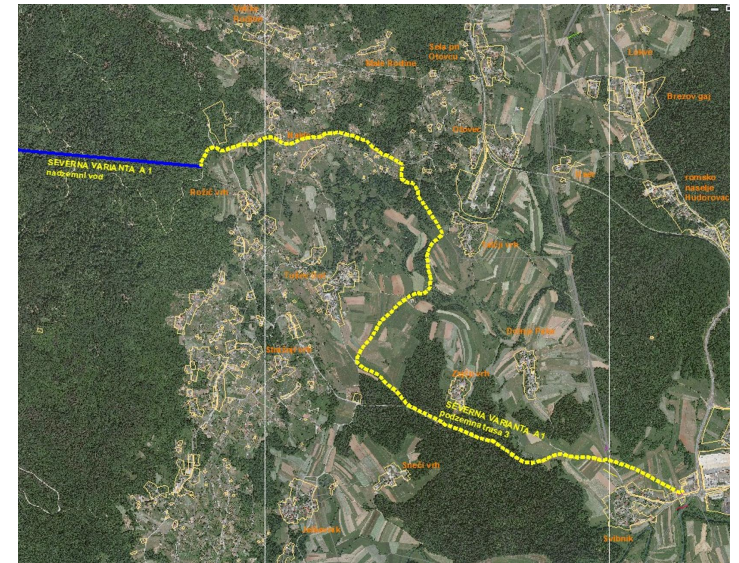
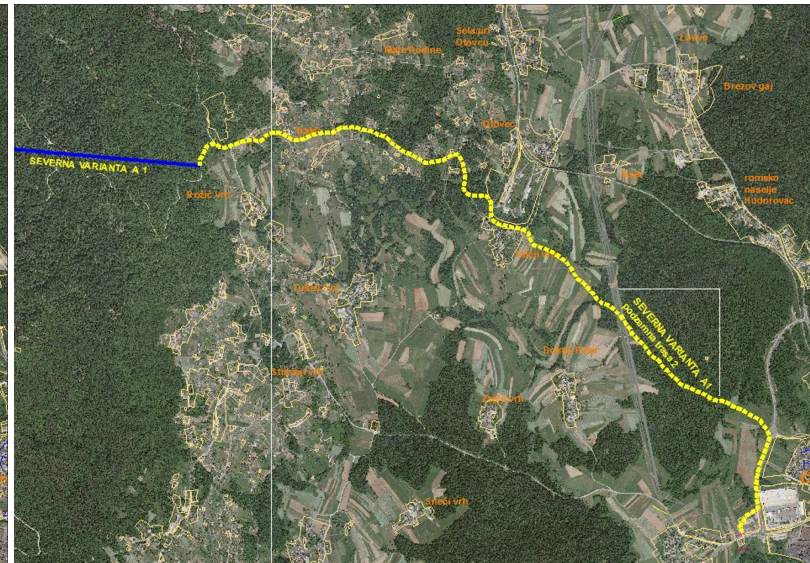
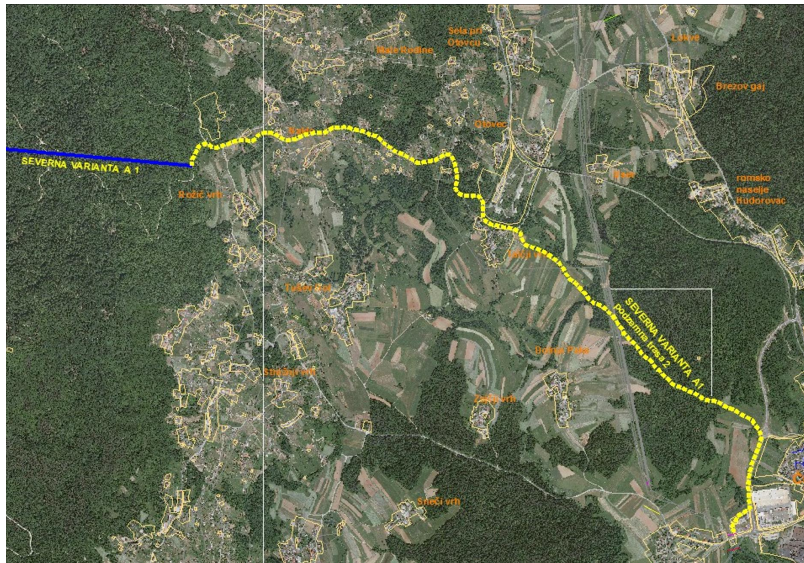
KARAKTERISTIČNI PREREZ JARKA ZA KABLOVOD ZA
PRIMER TRIKOTNE FORMACIJE
M 1:25

Severna varianta A B C

Severne A in B variante podzemnih tras (5)

Študije variant vkopa in nadzemne postavitve

- PODZEMNI DEL- elektro del in gradbeni del

VARIANTE	DOLŽINA PODZEMNI KABEL [m]	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA V € elektro del	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA V € - gradbeni del	SLUŽNOSTI IN ODŠKODNINE (PAS ŠIRINE: 9 m, [3€/m ²]) V €	SKUPNA CENA (za podzemni del - elektro in gradbeni del s služnostmi) V €	SKUPNA CENA NA km KABLOVODA [€/km]
Severna A - podzemna trasa 1	4.438	3.717.421,80	931.724,00	119.826,00	4.768.971,80	1.074.576,79
Severna A 1 - podzemna trasa 2	4.969	4.005.689,40	1.023.862,00	134.163,00	5.163.714,40	1.039.185,83
Severna A 1 - podzemna trasa 3	5.593	4.656.039,00	1.134.414,00	151.011,00	5.941.464,00	1.062.303,59
Severna B - podzemna trasa 4	5.131	4.296.473,40	1.042.938,00	138.537,00	5.477.948,40	1.067.618,09
Severna B - podzemna trasa 5	4.784	4.085.375,40	983.732,00	129.168,00	5.198.275,40	1.086.596,03

NADZEMNI DEL- elektro in gradbeni del

VARIANTE	DOLŽINA NADZEMNI VOD [m]	Prestavitve obstoječega DV 2 X 110 kV na novo traso [km]	Cena prestavitve [€/km]	Cena rušenja [€/km]	Rušenja odseka obstoječega 110 kV DV [km]	CENA [€/km] ZA DVA 110 kV SISTEMA V €	CENA ZA DVA 110 kV SISTEMA (elektro del in gradbeni del) V €	SLUŽNOSTI IN ODŠKODNINE (PAS ŠIRINE: 30 m, [3€/m ²]) V €	SKUPNA CENA (vštete še služnosti in odškodnine) V €
Severna varianta A	4.016	1,70	280.000,00	18.750,00	1,60	280.000,00	1.604.355,00	361.440,00	1.965.795,00
Severna varianta B	4.062	0	280.000,00	18.750,00	0	280.000,00	1.137.360,00	365.580,00	1.502.940,00
Severna varianta C (od roba BK ravnice)	5.102	0	280.000,00	18.750,00	0	280.000,00	1.428.560,00	459.180,00	1.887.740,00
Južna varianta (od roba BK ravnice)	5.102	0	280.000,00	18.750,00	0	280.000,00	1.428.560,00	459.180,00	1.887.740,00

PODZEMNI DEL+ NADZEMNI DEL

VARIANTE	DOLŽINA NADZEMNI VOD [m]	DOLŽINA PODZEMNI KABEL [m]	DOLŽINA SKUPAJ [m] s prestavitvijo dv	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - NADZEMNI DEL V € (skupja s prestavitvami obstoječega DV)	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - PODZEMNI DEL V €	SKUPNA CENA 2 X 110 kV SISTEMA (PODZEMNI DEL + NADZEMNI DEL) V €	VRSTNI RED OD NAJNIŽJE CENE DO NAJVIŠJE CENE
Severna A - podzemna trasa 1	0	4.631	4.631	0,00	4.768.971,80	4.768.971,80	5
Severna A 1 - podzemna trasa 2	0	4.977	4.977	0,00	5.163.714,40	5.163.714,40	6
Severna A 1 - podzemna trasa 3	0	5.841	5.841	0,00	5.941.464,00	5.941.464,00	9
Severna B - podzemna trasa 4	0	5.393	5.393	0,00	5.477.948,40	5.477.948,40	8
Severna B - podzemna trasa 5	0	5.091	5.091	0,00	5.198.275,40	5.198.275,40	7
Severna varianta A	4.016	0	5.716	1.965.795,00	0	1.965.795,00	3
Severna varianta B	4.062	0	4.062	1.502.940,00	0	1.502.940,00	1
Severna varianta C	5.102	0	5.102	1.887.740,00	0	1.887.740,00	2
Južna varianta	5.102	0	5.102	1.887.740,00	0	1.887.740,00	2

VARIANTE	DOLŽINA NADZEMNI VOD [m]	DOLŽINA PODZEMNI VOD [m]	DOLŽINA SKUPAJ [m] s prestavitvijo dv	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - NADZEMNI DEL V € (skupja s prestavitvami obstoječega DV)	CENA ZA 2 X 110 kV DALJNOVOD - PODZEMNI DEL V €	razmerje razlike v ceni med posamezno varianto poteka DV in kb	RAZLIKA V CENI MED DV in kb v €
Severna A - podzemna trasa 1	0	4.631	4.631	0,00	4.768.971,80	kb 2 x dražji od DV	2.803.176,80
Severna A 1 - podzemna trasa 2	0	4.977	4.977	0,00	5.163.714,40	kb 3 x dražji od DV	3.197.919,40
Severna A 1 - podzemna trasa 3	0	5.841	5.841	0,00	5.941.464,00	kb 3 x dražji od DV	3.975.669,00
Severna varianta A	4.016	0	5.716	1.965.795,00	0		

Severna B - podzemna trasa 4	0	5.393	5.393	0,00	5.477.948,40	kb 4 x dražji od DV	3.975.008,40
Severna B - podzemna trasa 5	0	5.091	5.091	0,00	5.198.275,40	kb 3 x dražji od DV	3.695.335,40
Severna varianta B	4.062	0	4.062	1.502.940,00	0		

Severna varianta C	5.102	0	5.102	1.887.740,00	0		
--------------------	-------	---	-------	--------------	---	--	--

Izgled trase vkopa HE Avče

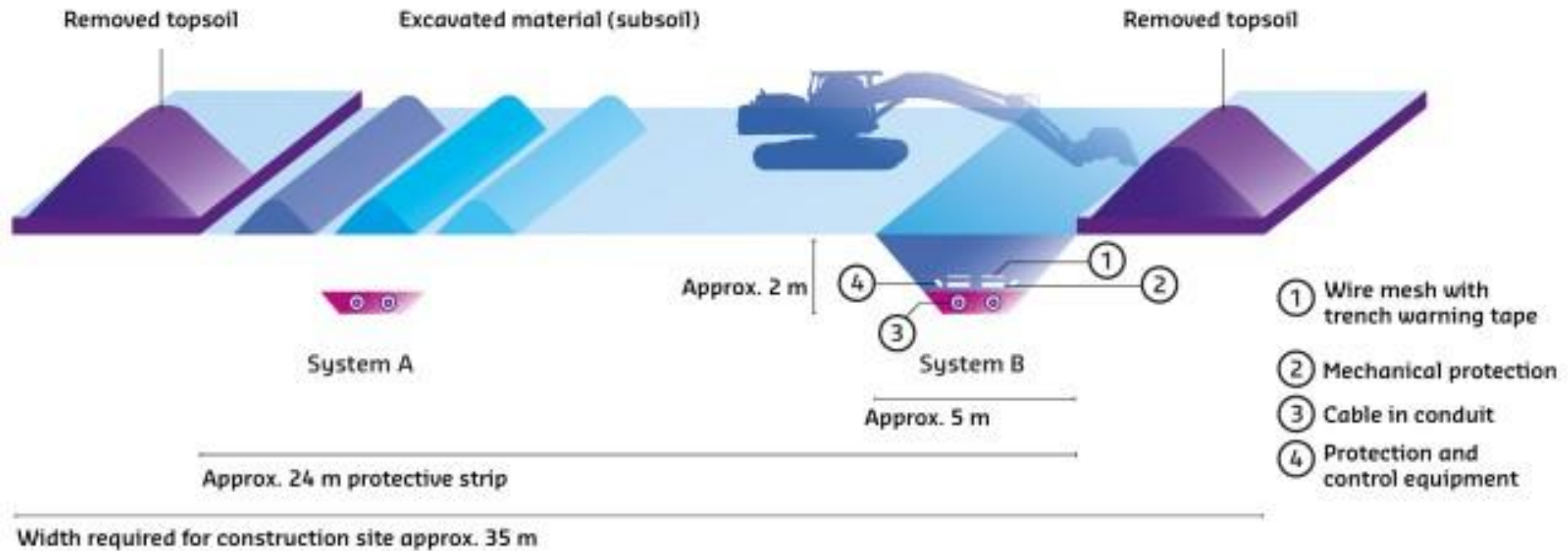
Izgled trase vkopa HE Avče

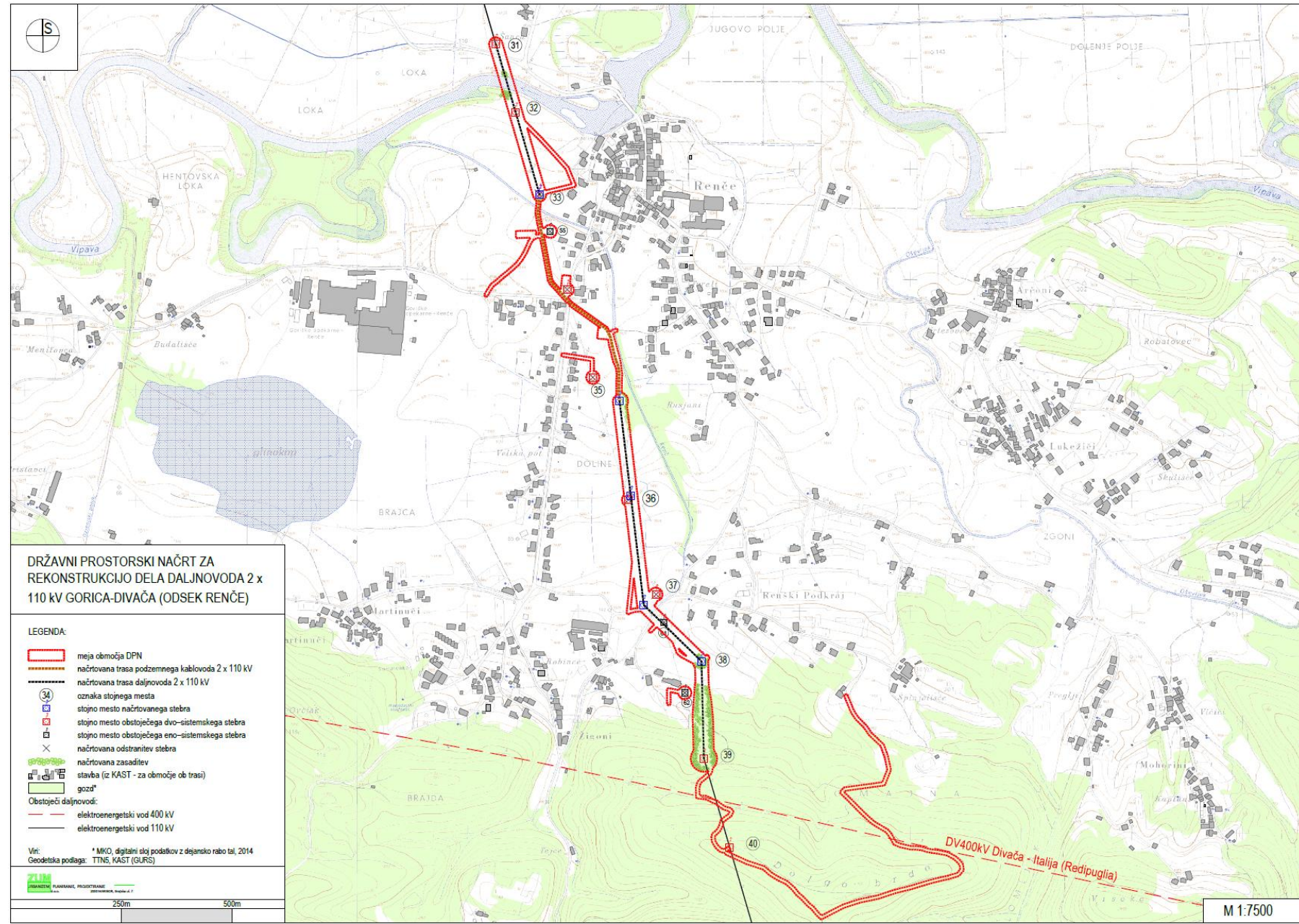
Izgled trase vkopa (Avstrija)

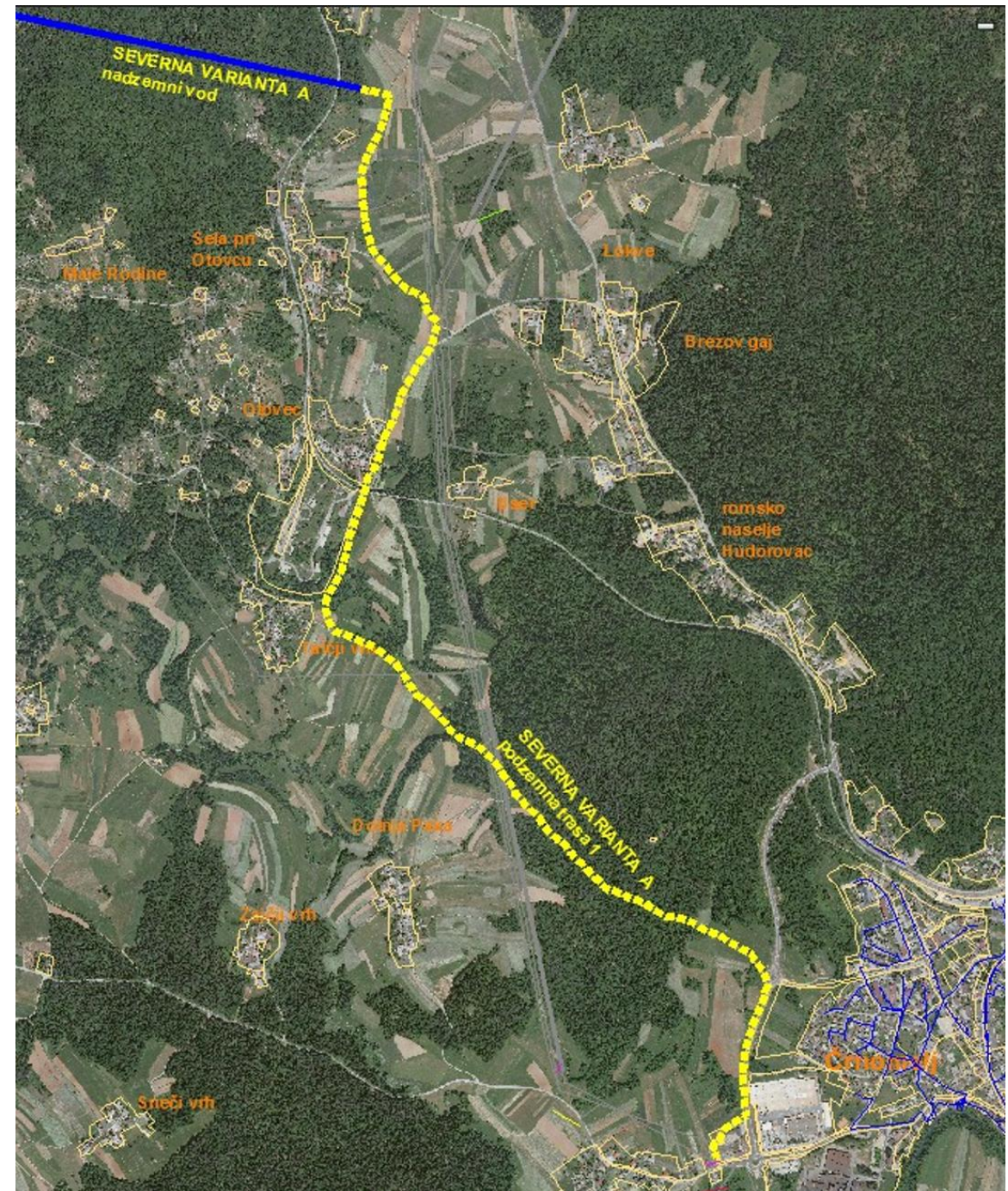
Izgled trase vkopa (Avstrija)

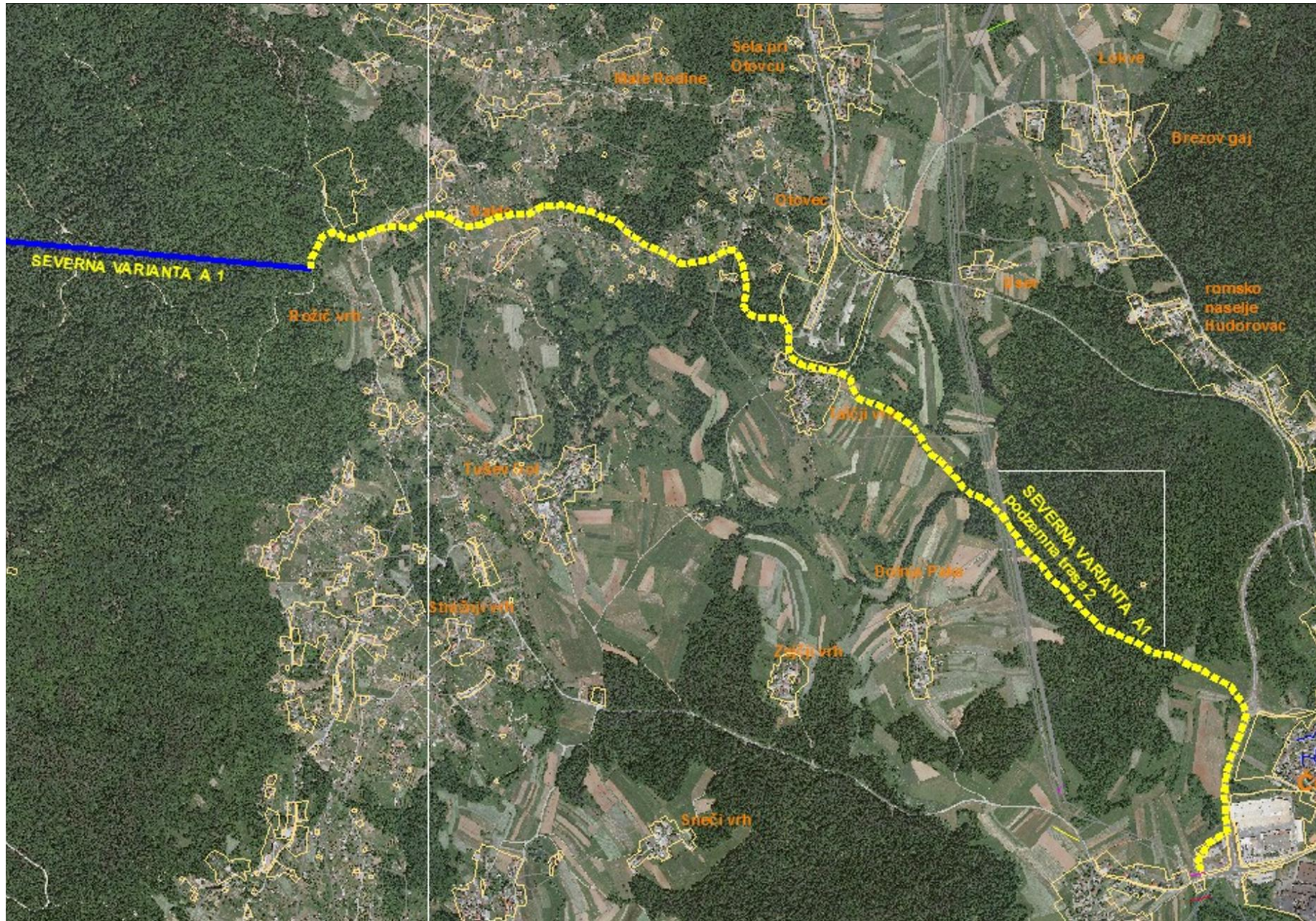
Renče Vogrsko vkop 110 kV kablovoda v dolžini manj kot 500m

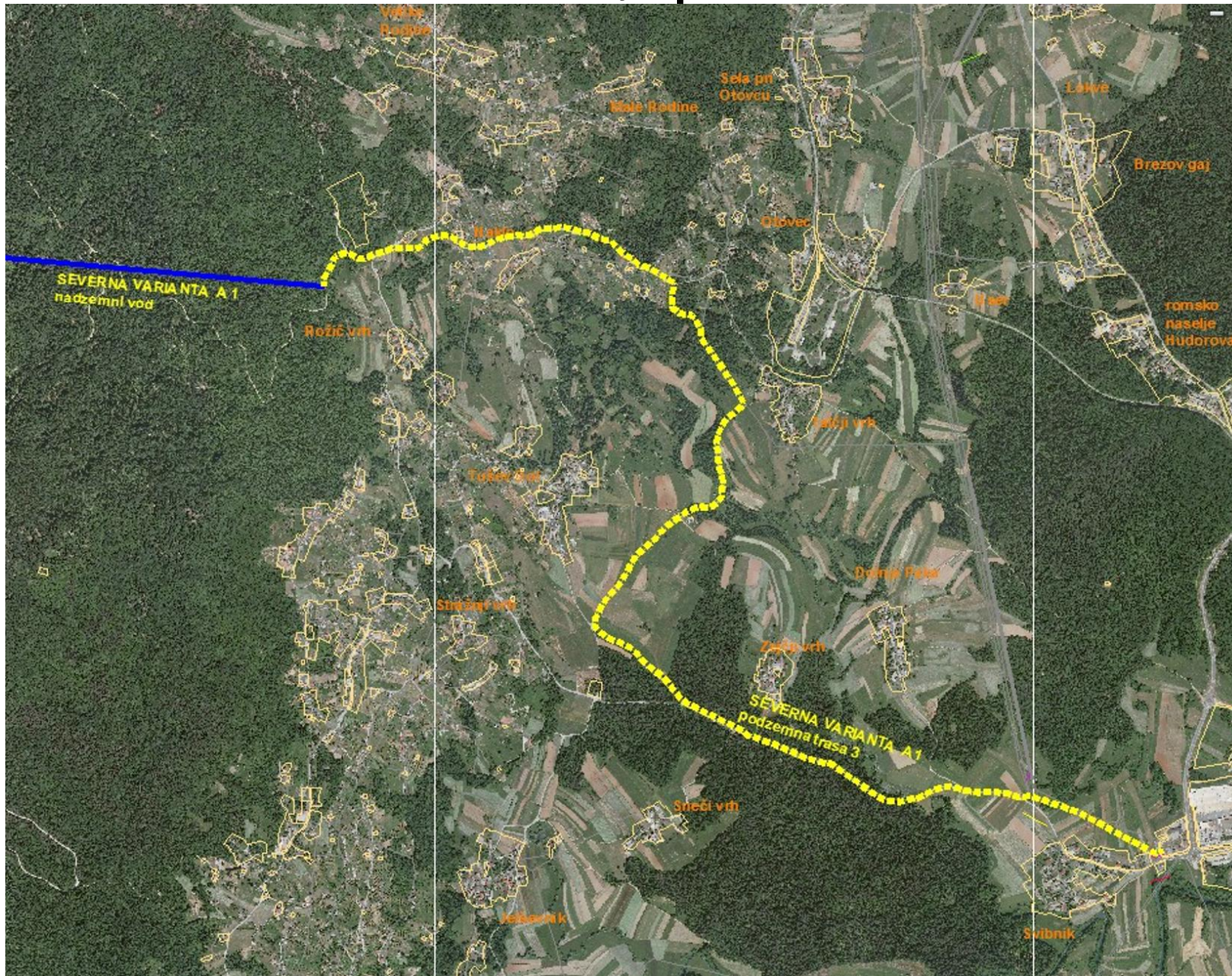
Severna A1 varianta, podzemna trasa 1

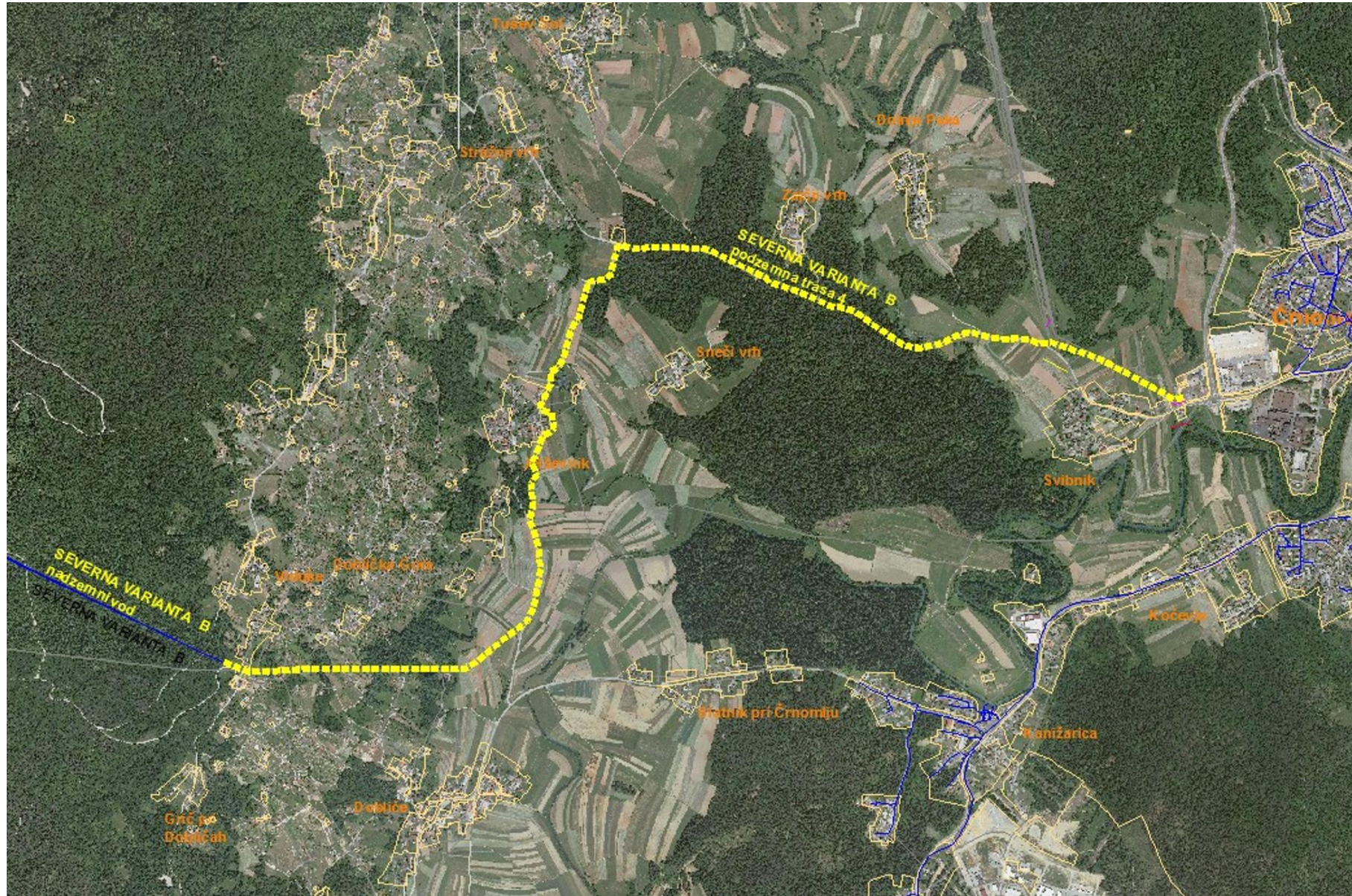
Severna A1 varianta, podzemna trasa 2

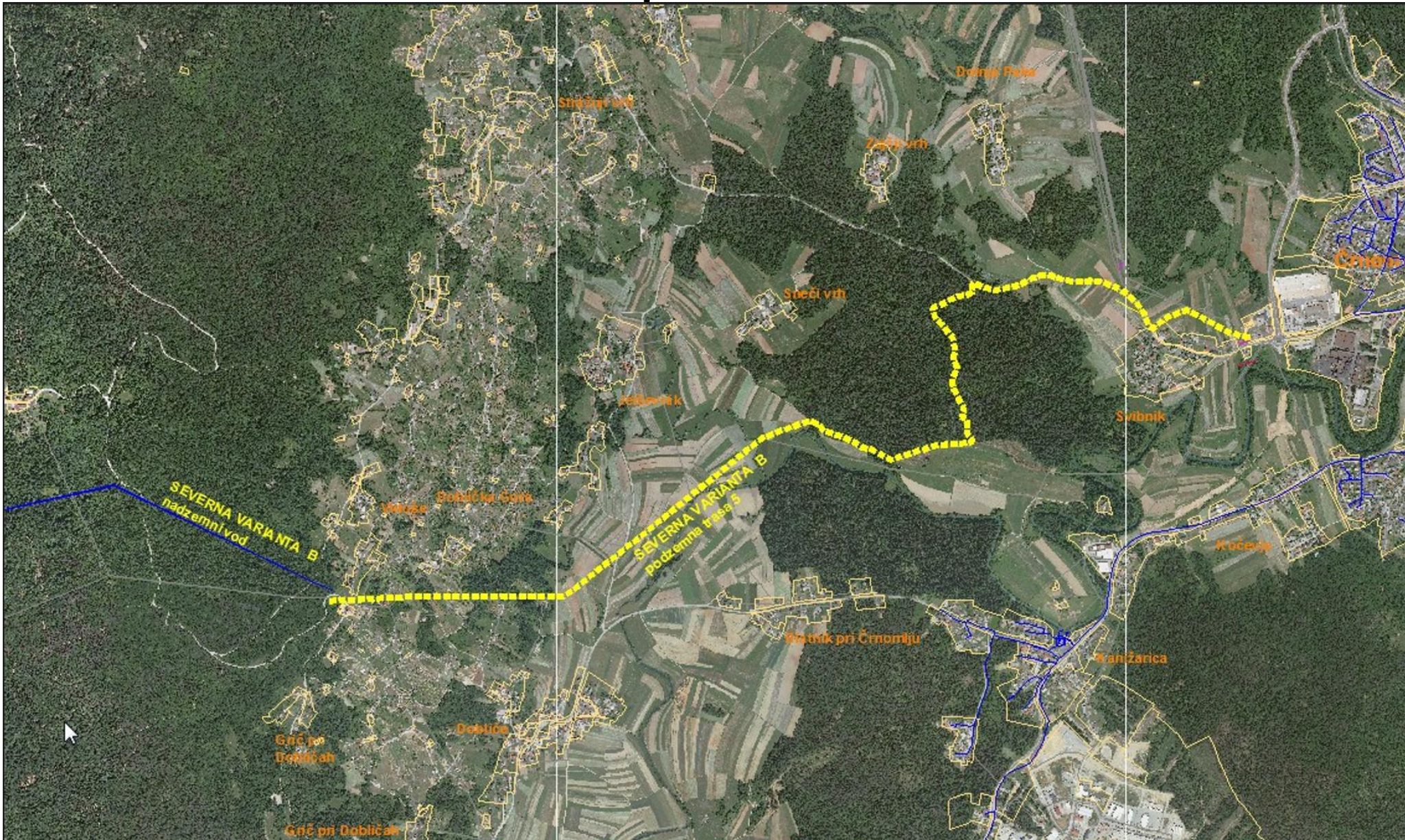
Severna A1 varianta, podzemna trasa 3

Severna B varianta, podzemna trasa 4

Severna varianta B, podzemna trasa 5

OBČINA ČRNOMELJ

g. Andrej Kavšek, župan

Trg svobode 3

8340 Črnomelj

Datum: 21. 2. 2024

Zadeva: Izboljšanje elektroenergetske oskrbe Dolenjske in Bele krajine

Spoštovani.

Gospodarske družbe Dolenjske in Bele krajine dosegajo že vrsto let nadpovprečne gospodarske rezultate. Predvsem izvozna usmerjenost, vlaganja v raziskave, razvoj in inovacije, visoka dodana vrednost na zaposlenega in visok neto čisti dobiček kažejo na uspešnost gospodarstva naše regije. Kljub temu pa imamo zaradi neizgrajene elektroenergetske infrastrukture (110 kV daljnovod RTP Kočevje – RTP Črnomelj) še veliko težav in tveganj v povezavi s širitvijo proizvodnih zmogljivosti oz. novimi tujimi neposrednimi investicijami.

Že od začetka delovanja samostojne gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine le ta zastopa interese regijskega gospodarstva tako na področju izgradnje južnega dela 3. razvojne osi kot izboljšanju elektroenergetske oskrbe Dolenjske in Bele krajine. Upravni odbor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine redno spremlja aktivnosti na področju izboljšanja elektroenergetske oskrbe in je seznanjen z vsemi projekti, ki potekajo na Dolenjskem in v Beli krajini. Z razvojem gospodarstva na Dolenjskem in v Beli krajini so naraščale tudi potrebe po izboljšanju obstoječe elektroenergetske infrastrukture v regiji.

V letu 2012 je bila umestitev v prostor za daljnovoda Gotna vas – Bršljin in RTP Ločna končana, v naslednjih petih letih pa sta bila tudi z rednimi aktivnostmi zbornice dokončno zgrajena. Z izgradnjo 2 x 110 kV daljnovoda Bršljin – Gotna vas je bila zaključena zanka okrog Novega mesta in s tem zagotovljena bistveno višja zanesljivost in varnost obratovanja za gospodarstvo in lokalno skupnost. Z izgradnjo in zagonom RTP 110/20 KV Ločna v letu 2017 se je močno povečala zanesljivost napajanja z električno energijo na Dolenjskem, omogočila pa se je razbremenitev RTP Bršljin in RTP Gotna vas. Zaradi sprostitve kapacitet je bila možna priključitev novih uporabnikov in nadaljnji razvoj obstoječih.

Z osrednjeslovensko regijo je dolenjsko 110 kV omrežje povezano prek RTP Grosuplje. V letu 2021 je bila zaključena gradnja daljnovoda 2 x 110 kV Grosuplje – Trebnje in RTP 110/20 KV Ivančna Gorica in vključitev v elektroenergetske omrežje, ki je dodatno izboljšalo zanesljivost napajanja dolenjske regije.

Zadnja zaključena investicija na 110 kV omrežju je bila končana leta 2022, ko je bila vključena v elektroenergetske omrežje nova RTP 110/20 kV Dobruška vas. Načrtovanje in izgradnja 2 x 110 kV daljnovoda RTP Kočevje – RTP Črnomelj je za obstoj in nadaljnji razvoj gospodarstva v regiji nujno potrebna infrastrukturna investicija.

Na GZDBK se zavedamo, da se v primeru izpada obstoječega daljnovoda, Bela krajina vrača v leto 1974 in priklop na 20 kV omrežje, kar za ključna belokranjska podjetja (Kolpa d.o.o., Beti d.o.o., Akrapovič, d.d., Livar, d.d., Polycom d.o.o., Adria Dom, d.o.o., Cablex Plastik, d.o.o. idr.) pomeni izpad proizvodnje in neizvajanje pogodbenih zahtev do kupcev.

Za belokranjska in dolenska podjetja je izgradnja daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj nujna, saj z novim daljnovodom pozitivno vplivamo na nadaljnji razvoj gospodarstva in na obstoječa ter nova delovna mesta v Beli krajini in na Dolenjskem. Zastoj gradnje daljnovoda pa predstavlja zelo veliko tveganje in resno grožnjo vsem podjetjem v Beli krajini, še posebej največjim zaposlovalcem in izvoznikom.

Upravni odbor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine se je na 85. redni seji seznanil z informacijo o aktivnostih za sprejem DPN za 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj in sprejel sklep, da direktor GZDBK pripravi in pošlje Občini Črnomelj poziv, da župan in organi Občine Črnomelj v skladu s svojimi pooblastili, izvedejo vse aktivnosti, da Vlada RS sprejme uredbo o DPN za 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj junija 2024.

S spoštovanjem,

Tomaž Kordiš, direktor

GOSPODARSKA ZBORNICA
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE
Novi trg 11, 8000 Novo mesto